

მასწავლებელი ^{№3(52).2018}

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის გამოცემა

ფურნალი „მასწავლებელი“ საქართველოს ყველა სკოლაში უფასოდ რიგდება და ხელმისაწვდომია თითოეული მასწავლებლისათვის.

პროფესიული ფურნალი „მასწავლებელი“ გამოდის ორ თვეში ერთხელ.

მთავარი რედაქტორი:
ნატო ინგოროყვა

რედაქტორები:
მანანა ბოჭორიშვილი,
ნანა მაჭავარიანი

რედაქციის ხელმძღვანელი:
გიორგი მაჩაბელი,
მანანა რატიანი,
მარიკა სიხარულიძე,
ნათია ნაცვლიშვილი

სტილისტი:
ირმა ტაველიძე

დიზაინი:
ბესიკ დანელია

მხატვარი:
მამუკა ტყეშელაშვილი

კორექტორი:
ქეთევან ნიკოლეიშვილი

ნომერზე მუშაობდნენ:
ანა ჯანელიძე, თამთა დოლიძე,
ნინო ლომიძე, მაია მენაბდე,
მაია ჯალიაშვილი, მაია ფირჩხაძე,
ქეთევან ოსიაშვილი,
მალინა საჯაია, თამთა დოლიძე,
ლელა კოტორაშვილი, ნათია
ფურცელაძე, ნესტან რატიანი,
ქეთევან კობალაძე, მაკა სახურია,
ნინო ლაბარტყავა

საკონტაქტო ინფორმაცია:
მასწავლებელთა პროფესიული
განვითარების ეროვნული ცენტრი.
მისამართი:

თბილისი, გმირ კურსანტთა ქ. 1,
ელ. ფოსტა: info@tpdc.ge

ფურნალში გამოქვეყნებულია შრიფტი:
FuturaBook Geo. ავტორი: კობა კურტანიძე.
ყველა უფლება ეკუთვნის ავტორს.

ფურნალში გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში
გამოთქმული ზოგიერთი მოსაზრება,
შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს მასწავლებელთა
პროფესიული განვითარების ეროვნული
ცენტრისა და „მასწავლებლის“ რედაქციის
შეხედულებებს. ცალკეულ სტატიაში
დასახელებული ფაქტების უტყუარობაზე
პასუხისმგებელია სტატიის ავტორი.

ISSN 1987-6149 UDC 371.1
374

WWW.TPDC.GE

ნატო ინგოროყვა

რამდენიმე წლის წინ მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნულმა ცენტრმა გამოყო მნიშვნელოვანი გზავნილები მასწავლებლებისთვის და თითოეულ მათგანზე ინფორმაცია საქართველოს მასწავლებლებს სხვადასხვა საშუალებით მიაწოდა.

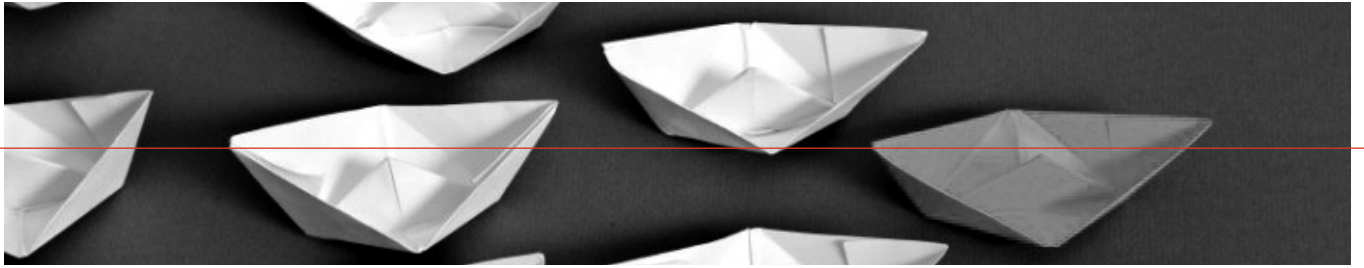
როცა რედაქტორის ახალ წერილზე ვფიქრობდი (ეს წერილებიც ხომ ერთგვარი გზავნილებია მასწავლებლებისთვის), სწორედ იმ ცხრა გზავნილის ამბავი გამახსენდა.

ასეთი იყო ჩვენი გზავნილები მაშინ:

- უნდა ვიყო შემოქმედებითი. უსამართლობა იქნებოდა იმის მტკიცება, რომ ბავშვის შემოქმედებითი წარმატებისა თუ მარცხის განმსაზღვრელი ერთადერთი ფაქტორი მასწავლებელია, თუმცა პასუხი კითხვაზე, ვინ შეიძლება ჩაითვალოს შემოქმედებით მასწავლებლად, მარტივია: ის, ვინც ზრუნავს მოსწავლეთა შემოქმედებითი აზროვნების განვითარებაზე.
- ღია უნდა ვიყო სიახლეების მიმართ. ასეთ პედაგოგს გაუადვილდება, გახდეს მოსწავლის მთავარი მოკავშირე და გამოავლინოს მისი ინდივიდუალური პოტენციალი.

- სკოლა ჩემი სახლია. განაკარგი არ იქნება, სკოლა სახლს დაამსგავსოს მასწავლებელმა? სახლს, ამ სიტყვის საუკეთესო გაგებით, რომ მოსწავლემ თავი იქ მყუდროდ და უსაფრთხოდ იგრძნოს?
- ვასწავლი და ვსწავლობ. „მასწავლებელი“ და „მოსწავლე“ პირობითი ცნებებია, რადგან მასწავლებელიც მთელი სიცოცხლე სწავლობს, ბევრ რამეს – საკუთარი მოსწავლეების განაც.
- უნდა ვიყო სამართლიანი. მასწავლებლის ღირებულება თანაბრად უპირველეს ყოვლისა, მოსწავლეებთან, მშობლებსა და თანამშრომლებთან ურთიერთობისას ვლინდება. ის მუდმივად უნდა ცდილობდეს ამ ურთიერთობებში ობიექტურობის შენარჩუნებას.
- უნდა ვიყო ტოლერანტი. „სიმამაცეში მაშინ გამოვიცდებით, როცა უმცირესობაში ვართ, ტოლერანტობაში კი – უმრავლესობაში ყოფნისას“.
- ვზრუნავ უწყვეტ პროფესიულ განათლებაზე. პროფესიული განვითარება უწყვეტი განათლების პროცესია, ამიტომ კარგი მასწავლებელი, ამავე დროს, კარგი მოსწავლეც უნდა იყოს!

- ვაშენებ სამოქალაქო საზოგადოებას. თუ ზოგადი განათლების ეროვნული მიზნების მიღწევით გვსურს, სინამდვილე ვაქციოთ ჩვენი ურყევი ნება – დემოკრატიული საზოგადოებრივი წეს-წყობილების დამკვიდრება, მაშინ ძალისხმევის მიმართულება ნათელია.
  - უნდა ვიყო თვითკრიტიკული. თანამედროვე საგანმანათლებლო სივრცეში თვითკრიტიკულობა ეფექტური სწავლების აუცილებელი კომპონენტია. სწავლების ტრადიციული მოდელები ნაკლებად იყო ორიენტირებული სასწავლო პროცესისა თუ შედეგების ანალიზსა და კრიტიკაზე, სწავლების თანამედროვე ფორმები კი ამ ორი ელემენტის გარეშე წარმოუდგენელია.
- მაშინ ამ გზავნილებზე სტატიების მომზადება ჩვენს ავტორებს ვთხოვეთ და ახლა, როცა კვლავ მივუბრუნდი ამ სტატიების შინაარსს, თქვენთვის მათი შესვენება მომინდა. მნიშვნელოვანია, რომ თითოეული გზავნილი კვლავ აქტუალურია, თითქოს დღეს დაიწერა და თანამედროვე განათლების დღევანდელ პრობლემებს ეხმიანება. არ არის ასე? – მაშინ ვიკამათოთ.

მოსაზრება

9

თამთა დოლიძე სოფლისსაზოგი

შეფასების სისტემის ერთ-ერთი მთავარი დანიშნულება მოსწავლისთვის საკუთარი ძლიერი და სუსტი მხარეების ჩვენებაა. ჩვენ ის უნდა შევავასოთ, რამდენად ნაყოფიერ და კარგად გააზრებულ ნაბიჯებს დგამს მოსწავლე თვითგანვითარების მიზნით.

18

მაია მენაბდე ინანიშვილის ხელწერა და ჩიხაშონების აკვლავი

სტატიაში მის ერთ საინტერესო, გამორჩეულ, აქტუალურ ნაწარმოებზე უნდა ვისაუბრო – „ჩიტების გამომზამთრებელზე“. ამ ნოველა-პიესას მეშვიდეკლასელები სწავლობენ (ჩემი აზრით, ერთი წლის მერე რომ ესწავლათ, უფრო უპრიანი იქნებოდა). ადვილად იგებენ-მეთქი, რომ გითხრათ, ტყუილი იქნება, მაგრამ საერთოდ არ ესმით-მეთქი, არც ეს იქნება მართალი.

34

ნათია ფურცელაძე როცა მოსწავლეები და მასწავლებლები ერთად კითხულობენ

მთავარია, წიგნი ბავშვების ინტერესებისა და საჭიროებების გათვალისწინებით შევარჩიოთ და კითხვის მსურველი პედაგოგები შემოვიკრიბოთ. მოსწავლეები უზომოდ გაიხარებენ, როცა გაიგებენ, რომ მასწავლებლები მათთვის და მათთან ერთად კითხულობენ.

38

ნესტან რატხიანი როგორ ბავშვებთან მოსწავლეთა წარმომადგენლებთან უნდა ურთობიანობა – ჩაუვარდნიან

წერიტი კომუნიკაციის გასაუმჯობესებლად მასწავლებელმა მრავალფეროვანი დავალებები უნდა შესთავაზოს მოსწავლეებს. ერთ-ერთი ასეთი დავალებაა რეფლექსიების წერა. მიუხედავად იმისა, რომ რეფლექსია პირველ პირში იწერება და ნაწერი, ერთი შეხედვით, არაფორმალური ხასიათისაა, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ მოსწავლე აკადემიურ ჩარჩოებს უნდა გასცდეს.

41

მალინა საჯავია ღონა მარტინესი სოსილან-ნაოსიანი სწავლების სიკეთე

ბევრმა მასწავლებელმა ინტუიციურად იცის, რომ მოსწავლეებთან ემოციური კავშირი მნიშვნელოვანია მათი აკადემიური, სოციალური და ემოციური ზრდისთვის. ასეთი მასწავლებლები ზრუნავენ მოსწავლეებზე, ყურადღებას აქცევენ კლიმატს საკლასო ოთახში, მოსწავლეების ჩართულობას თუ უკუკავშირს.

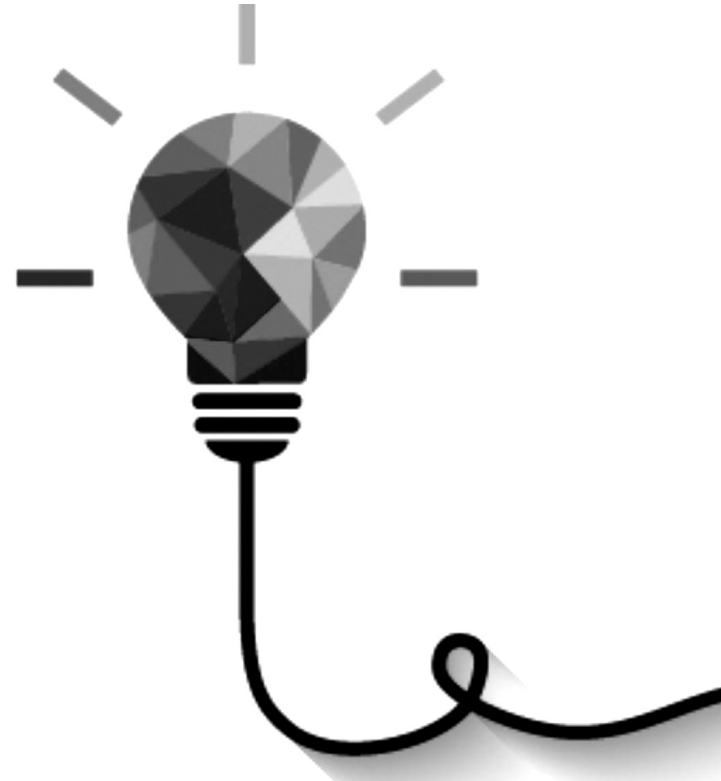

გამოსვლილება

14

ლელა კოტორაშვილი წაკითხვა ჩვენი წიგნი

ბავშვებისთვის მორალური შეგონებები განსაზღვრულ ასაკამდე გაუგებარია. თუ გესურს, ნაბიჯ-ნაბიჯ ვასწავლოთ განსხვავებული ადამიანების მიმდებლობა ან გავუღვივოთ თანაგანცდა, ლიტერატურული მაგალითები ამაშიც დაგვეხმარება.

განათლების ფსიქოლოგია

44

ქეთევან კობალაძე მეშინია როგორც დანაშაული

რა მექანიზმი დევს მოძალადე მშობლის მხრივ ბავშვის – მსხვერპლის – ქმედებათა გაუფერულების, გაუფასურების ტენდენციას? ჩვენი აზრით, მშობელი ბავშვს საკუთარი მრისხანების, ბრანის „კონტინენის“ ფუნქციას ანიჭებს.

47

ქეთევან ოსიაშვილი როგორ დავკვირდეთ ბავშვის სიზარმაცს

ბავშვებისთვის მუდმივად იმის შესხენება, რომ ის ცული, ზარმაცი, მოუხერხებელია, უარყოფითად აისახება ჩვენდამი მის დამოკიდებულებაზე. ბავშვის უპირობო სიყვარული და მისი მიღება ისეთად, როგორც არის, უამრავი პრობლემის და მათ შორის სიზარმაცის დაძლევაშიც დაგვეხმარება.

პრობლემა

მაკა სახურია

26

კლანი როგორც კოლეჯივი და მისი ლინეაბუღატა სისხვაა

შემოქმედებითობა და თანამშრომლობა ორმხრივი ურთიერთობის პროდუქტებად უნდა მივიჩნიოთ, ხოლო ტოლერანტობა, მიმღებლობა, თანასწორობა, პასუხისმგებლობა, კეთილგანწყობა, სოციალური თანამშობის უნარები, რასაკვირველია, სკოლაშიც გამოუმუშავდება ბავშვს, მაგრამ აქ გადამწყვეტია ოჯახის როლი და თავად მოსწავლის პიროვნული ფსიქოემოციური ფონიც.

ჩესურსი

ნინო ლაბარტყავა

4

იღვაძი სოსიადური პრეაქსიის დაბეგმვისათვის ბანათღაბის დაწყაბით საუბსურბე

ბავშვებისთვის საკუთარი და სხვათა ემოციების ამოცნობის უნარის განვითარება, პროსოციალური ქცევის წახალისება და რეფლექსია მნიშვნელოვანია კლასის ერთობის, სკოლის საერთო კულტურისა და ემოციურად უსაფრთხო სასკოლო გარემოს ფორმირებისთვის.

მაია ფირჩხაძე

22

ღიფინეხიჩაბული სწავღება როგორც მოსწავღეთა ჩაღიღახიის უაქსური საუბაღება

ღიფერენცირებული სწავლებისას მასწავლებელი მუშაობს მთელ ჯგუფთან, რომლის თითოეულ წევრსაც სხვადასხვა ხარისხის ცოდნა აქვს, მაგრამ პროცესი მიმართულია „გათანაბრებისკენ“ – დავალებები დახარისხებული თითოეულის შესაძლებლობის მიხედვით, რაც ერთიანობაში ხელს უწყობს თითოეული მოსწავლის მოტივირებას და შესაძლებლობებისა და ინტერესების მაქსიმალურ გამოვლენას, ერთმანეთით სწავლას და თვისისწავლას.

მაია ჯალიაშვილი

50

როგორ „გავაღვიძოთ“ მოსწავღე – კრიტიკული აზროვნების ნიუანსაბი

კრიტიკულად მოზროვნე არა მხოლოდ კონკრეტულ ამოცანებს წყვეტს, არამედ რეალური ცხოვრებისეული გამოწვევებისთვისაც ემზადება. ამგვარი აზროვნების უნარი ეხმარება ადამიანს, დამოუკიდებლად გაიკვილოს გზა თანამედროვე საინფორმაციო ნაკადებში.

მოსაზრება

ანა ჯანელიძე

53

ხიფინური ხაქროლოგიები აღიღავ ბანათღაბაში

ბავშვების უმეტესობა წერა-კითხვის სწავლამდეც თავისუფლად სარგებლობს ციფრული ტექნოლოგიებით. მეტიც – ხანდახან სწორედ ამ ტექნოლოგიების საშუალებით უფითარდებთ წიგნიერების უნარ-ჩვევები. ამდენად, ტექნოლოგიების სფეროა, სადაც ბავშვებს ადრეული ასაკიდანვე აქვთ საკუთარი კომპეტენტურობისა და შემოქმედებითობის დემონსტრირების შესაძლებლობა.

ინსტანეაბგაბთი
საბასაბგაბთი | კიშღის ბანათი | ბაღბანა | აბასაბგაბთი | ბარბი | კიშღაბგაბთი
www.mastsavlebeli.ge

ბანათღაბა –
თავისუფღაბაბა!

ინსტანეაბგაბთი
WWW.MASTSAVLEBELI.GE
27-30

